

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

BMI0114

សម្ភាសន៍ជាមួយឈ្មោះ ធាម បី ភេទប្រុស អាយុ ៦០ ឆ្នាំ

មុខងារនៅសម័យខ្មែរក្រហម: ប្រធានក្រុមបង្កបង្កើនផល

មុខងារបច្ចុប្បន្ន: កសិករ

ស្រុកកំណើតនៅភូមិកសិណ ឃុំថ្មពួក ស្រុកថ្មពួក ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

សព្វថ្ងៃរស់នៅភូមិកំរូ ឃុំកំរូ ស្រុកថ្មពួក ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

ថ្ងៃទី ១០ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១០

សម្ភាសន៍ដោយ: សោម ប៊ុនថន

០០:៥០:២៦

១៨ ទំព័រ

ប៊ុនថន : លោកឈ្មោះអីដែរ?

បី : ខ្ញុំឈ្មោះ ធាម បី ។

ប៊ុនថន : ពូអាយុប៉ុន្មាន?

បី : អាយុ ៦០ គត់ កើតឆ្នាំ ១៩៥០ ។

ប៊ុនថន : ពូស្រុកកំណើតនៅណាដែរ?

បី : ស្រុកកំណើតនៅថ្មពួកនេះឯង នៅបើកំណើតដែលកើតនៅភូមិកសិណ ។

ប៊ុនថន : ភូមិអីវិញ?

បី : ភូមិកសិណ ឃុំថ្មពួក ហើយដល់មកឆ្នាំ ១៩៦៨ នេះ ខ្ញុំផ្លាស់ទីលំនៅមកនៅខាងកំរូនេះ ។

ប៊ុនថន : បាទ! ៦៨?

បី : ៦៨ ហើយកំរូនេះគេចែកឃុំនេះ គឺចែកពីដើមមិញម៉ាទូទាំងនេះគឺឃុំថ្មពួកទាំងអស់ ដល់ក្រោយមកមានថ្មល់មានអីទៅ ។ ដល់ពេលរំដោះនៅរាជរដ្ឋាភិបាលសព្វថ្ងៃមក ចែកឲ្យបាន ២ឃុំ គឺឈ្មោះឃុំនេះឈ្មោះភូមិកំរូ ឃុំកំរូ ។ ដល់ហើយការដែលស្រុកថ្មពួក អី! ឃុំថ្មពួកពី ដើមមិញអត់មានផ្លូវថ្នល់ខ្ពស់ខ្ពស់ អត់មានដីឡូត៍ទេ គឺដុះជាប់គ្នានៅម្តុំផ្សារចាស់យើងនឹង មកនៅម្ខាងកើតឯនោះទេ ។ ហើយដល់ពេលចៅហ្វាយស្រុកឈ្មោះ អ៊ូនាងហេង គាត់ មកឈរនៅថ្មពួកទៅបានធ្វើផ្លូវខ្ពស់ខ្ពស់នៅភូមិថ្មពួកចឹងទៅ អាដុះណាត្រូវផ្លូវក៏នាំគ្នាសែន រុញទៅវាសដីឡូត៍ចែកឲ្យមកនៅមានថ្មល់មានឡូត៍មានអីខ្ពស់ខ្ពស់ទៅបានដាក់ឈ្មោះភូមិ នេះជាភូមិកំរូ ។

ប៊ុនថន : បាទៗ មានប្រវត្តិចឹង?

បិ : ហ្នឹងមានប្រវត្តិចេះ ។

ប៊ុនថន : ហើយចុះភូមិកសិណរាល់ថ្ងៃនៅក្នុងឃុំអីវិញ?

បិ : ភូមិកសិណរាល់ថ្ងៃ ភូមិរន្ទះ ភូមិកសិណ ភូមិអ្នកតាឯណោះ នៅក្នុងឃុំថ្មពួក ។

ប៊ុនថន : ឃុំថ្មពួក?

បិ : ភូមិកំរូ ចាប់ពីជម្រកថ្មីឯកភាពពីឯនោះមកទាល់នឹងតាយីងព្រៃវែងនោះអានេះឃុំកំរូ វាមាន ៦-៧ភូមិដែរ ។

ប៊ុនថន : ចឹងពូមានបងប្អូនប៉ុន្មាននាក់?

បិ : ខ្ញុំនៅមានបងប្អូននៅសល់៥នាក់ ១ ២ ៣ ៤ ៥ សល់បងប្អូន៥នាក់ ។ សម័យប៉ុលពត នឹង អី!ហើយសម័យក្រោយនេះមកផ្តល់មួយ ប៉ុលពតចប់ហើយសម័យប៉ុរ៉ាវ ។

ប៊ុនថន : កាត់ស្លាប់ដោយសារអី?

បិ : ស្លាប់ដោយសារចុះឡើងៗទៅជំរុំក្បែរភូមិគ្រូមីមីម៉ង់ ។

ប៊ុនថន : ពូកូនទីប៉ុន្មាន?

បិ : ខ្ញុំកូនទី៣ ។

ប៊ុនថន : ចុះឪពុកម្តាយពូនៅរស់ទេ?

បិ : ឪពុកម្តាយខ្ញុំស្លាប់អស់ហើយ ឪពុកម្តាយក្មេកទេស្លាប់អស់សម័យប៉ុលពតគេវ៉ៃចោលអស់

ប៊ុនថន : ម៉េចបានកាត់?

បិ : លែក! កាលនោះរត់សម័យលន់ នល់ សម័យពិសង្គម កាត់ធ្វើមន្ត្រីរាជការ ម្នាក់ហើយគឺ មន្ត្រីរាជការ គឺគេត្រូវចេញពីឃុំថ្មពួកនេះ ឲ្យចេញទៅនៅបន្ទះស្តៅ ទៅនៅខាងសង្កាត់ ឃុំថ្មីៗ ហើយដល់ពេលសម័យគេកាប់សម្លាប់គេហៅនិរតី ពួកនិរតី សម្លាប់ឪពុក ។

ប៊ុនថន : បាទ! ម្តាយក្មេក?

បិ : ម្តាយក្មេក បងប្អូនទាំងអស់ជុំម៉ែខ្ញុំ ។

ប៊ុនថន : ចុះឪពុកម្តាយលោកពូ ឪពុកម្តាយបង្កើត?

បិ : ឪពុកម្តាយខ្ញុំ ស្លាប់ដោយអស់អាយុធម្មតា ឪពុកខ្ញុំ..... ។

ប៊ុនថន : ចុះពូបានរៀនសូត្រដល់ថ្នាក់ណា?

បិ : ខ្ញុំរៀនសូត្រអត់ចប់បឋមទេ ខ្ញុំបានថ្នាក់ទី៧/៧ស ។

ប៊ុនថន : ទី៧ស?

បិ : បាទ! ថ្នាក់ទី៨ចាស់ អត់បានថ្នាក់ទី៧ទេ ។
 ប៊ុនថន : បាទ! ព្យួរសាលាណា ចុះកាលពី?
 បិ : រៀននៅសាលាបឋមសិក្សាថ្មពួកយើងនេះ ។ មានឃើញសាលា ឃើញ?
 ប៊ុនថន : ឃើញតើពូ ។
 បិ : ជាសាលាបឋមសិក្សានេះក៏ វាបញ្ចប់ថ្នាក់ទី៧ ទី៦ បានទៅអនុវិទ្យាល័យ កាលនោះអត់
 ទាន់ មានទេ អត់មាន ។
 ប៊ុនថន : អនុវិទ្យាល័យទៅណាវិញ?
 បិ : អនុវិទ្យាល័យទើបនឹងបង្កើតក្រោយ ខ្ញុំឈប់រៀនហើយៗ បើដាច់ដាច់នោះហើយទៅរៀន
 ស្វាយ អនុវិទ្យាល័យនៅស្វាយ ។ ដល់ក្រោយមកខ្ញុំឈប់បានម៉ាឌ្រាំ២ឆ្នាំ គេបានបង្កើត
 អនុវិទ្យាល័យនៅថ្មពួកយើងសព្វថ្ងៃនេះ ។
 ប៊ុនថន : ចឹងក្រោយពូឈប់នេះនឹងពូទៅធ្វើអីវិញ?
 បិ : អី! ដល់ខ្ញុំឈប់វិញ ខ្ញុំទៅបួសបានជាងម៉ាឌ្រាំៗ ខ្ញុំឈប់រៀនៗ សម័យប៉ុលពតចូល
 បណ្តោយ ។
 ប៊ុនថន : បាទ! បួសនៅវត្តណា?
 បិ : បួសនៅវត្តថ្មពួក ។ ហើយដល់សឹកមកក៏សង្រួមចូលដល់ក៏មានស្តី មានតែការពារក្រវ៉ាត់
 ភូមិអត់បានធ្វើទាហាននឹងគេទេ គ្រាន់ការពារក្រវ៉ាត់ភូមិ ពូថាខ្មែរក្រហម វាជិតចូលដល់ថ្ម
 ពួកហើយ ស្តៅ ត្រកៀក នៅខាងកើតភូមិទ្រាស ឃុំគោកកងនោះ ។ ហើយដល់មើល
 ទូរទស្សន៍គេវ៉ៃចូលបានទូទាំងប្រទេសចឹងហ្នា ។
 ប៊ុនថន : បាទៗ ប៉ុនអី!
 បិ : ជិតដល់ដាច់ឆ្នាំនៃក១៩០០!
 ប៊ុនថន : ១៩៧៥?
 បិ : ១៩៧៥ ។
 ប៊ុនថន : កាលនោះពូសឹកនៅ?
 បិ : ខ្ញុំសឹកហើយ ។
 ប៊ុនថន : សឹកបានប៉ុន្មាន?
 បិ : សឹកបានម៉ាឌ្រាំ បានក្រសារ ។
 ប៊ុនថន : ក្រសារលោកពូនៅនេះដែរ?

បិ : នៅនេះដែរ ។

ប៊ុនថន : ភូមិឃុំនេះដែរ?

បិ : នែក!អត់មាន បើម៉ែឪអត់មាននៅនេះទេ ហើយដែលគាត់ដាស់មកនៅនេះយូរហើយ ដាស់ស្រុកញឹក ។ នៅថ្ងៃដែលខ្ញុំបាននឹង នែក!ប៉ុលពតគេចូល បានក្រួសារនឹង ។ ដល់ឆ្នាំ ៧៥ ដែលប៉ុលពតមក គឺខ្ញុំបានក្រួសារនេះ ហើយខ្ញុំចាំរៀបការ គេអត់រៀបការទេ ហើយ អត់មានអីគេឲ្យសែនធម្មតាទៅសុំច្បាប់គេ ឲ្យដាក់ខាន់ស្វា ១៦ រៀល ថានឹងការខែពិសាវ នេះ ក៏ចូលខែចែកៗ យើងត្រូវការខែវស្សា ។ ម៉្លោះហើយដល់នេះទៅអត់មានអីទេ ថា យើងឲ្យមហាពរធម្មតាទៅ ត្រាន់តែយើងអត់មានខាន់ស្វារាប់ពាន់រាប់ម៉ឺនទេ គេឲ្យដាក់១៦ រៀល ប្រាក់រៀលយើង ។

ប៊ុនថន : បាទ! ស្មើប៉ុន្មានដីកាលនឹង?

បិ : បានដីអី រៀលអីវាច្រើនប៉ុន្មានវា ម៉ាតិចម៉ាតិចនឹងឲ្យតែមានម៉ាដីស្មើហ្នឹងអីទេ ។

ប៊ុនថន : ប៉ុន្តែពួក ពូសែនតាមកំណត់ដែលពួកគ្រាន់ទុកពីមុនមក?

បិ : បាទ! មានតាមទំនៀមទម្លាប់ដែរ មានមហា ប៉ុន្តែគេអត់រកមេក្រូបានគេលាក់ទុកអស់ ហើយ គេមិនឲ្យប្រើទេ ។

ប៊ុនថន : ក្រោយពីការហើយពូនៅជុំគ្នាទាំងអស់ ឬមួយគេដាស់ប្តូរយ៉ាងម៉េចដែរ ពូនៅភូមិឃុំនឹង?

បិ : ការហើយនៅនឹងកន្លែងនិយាយនឹង អត់ដាស់ប្តូរទៅណាទេ ។ ដល់ការរួចហើយក្នុងម៉ាឆ្នាំ ៧៥ នឹង នែក!គេអត់ឲ្យទៅណាទេ ។ ដល់គេបង្កើតសហករណ៍បានគេដាស់ ហើយគេចែក សាខាទៅបានខ្ញុំគេឲ្យទៅនៅភូមិភាយីន ឃុំកំរូដែលប៉ុននៅភូមិភាយីនឯលិចនឹង ប្រហែល ជា៥គីឡូពីថ្មពួកទៅ ។ ទៅនៅភូមិភាយីន ដល់ពេលចប់បានចូលមកដី ។

ប៊ុនថន : ចប់?

បិ : ចប់ជំនាន់ប៉ុលពត ដែលវារៀកណាមរំដោះ ។

ប៊ុនថន : ហើយទៅជាមួយក្រួសារពូ?

បិ : ទៅទាំងអស់ ភូមិទាំងក្រួសារ ។

ប៊ុនថន : ឪពុកម្តាយបងប្អូន?

បិ : ពួក អត់មានទេ មានតែប្តីប្រពន្ធ កាលនោះបានកូនមួយរត់មកនេះ ខ្ញុំបានពីដើមឆ្នាំចុងឆ្នាំ ខ្ញុំកើតកូនប្រុសមួយអាបងគេទៅរៀនសព្វថ្ងៃនឹង ។

ប៊ុនថន : ពូទៅនៅភូមិតាយ៉ងធ្វើអី?

ប៊ី : នែក! ទៅនោះមិនបានធ្វើអីជាដំរុំទេ គ្រាន់តែធ្វើជាមេក្រុម ដើម្បីបង្កបង្កើនផលប៉ុននោះ ឯង ។

ប៊ុនថន : បាទ! ប្រធានក្រុម?

ប៊ី : បាទ! ប្រធានក្រុម ដឹកនាំបង្កបង្កើនផលប៉ុននោះឯង ធ្វើស្រែ ។

ប៊ុនថន : ចុះមានធ្វើនៅតែនៅក្នុងភូមិ ពួកមានចេញទៅភូមិផ្សេងៗ?

ប៊ី : អត់ទេ ធ្វើតែនៅក្នុងភូមិ គ្រាន់ថាការដ្ឋានចុះទៅតាមស្រែជិតៗ ។

ប៊ុនថន : ចុះទៅនោះមានប្រជាជនថ្មីៗទៅនៅ ប្រជាជនដទៃទៀត?

ប៊ី : មានខ្លះ ប្រជាជនថ្មីគឺប្រជាជនថ្មី គឺប្រជាជនដែលដទៃទៀតចេញពីភ្នំពេញមកកេដឹកតាម ផ្លូវក្នុងស្រុកមកចុះត្រពាំងថ្មមក ។ អ្នកថ្មីក្រុមយកប្រជាពលរដ្ឋអ្នកភ្នំពេញធ្វើការជាមួយខ្ញុំ ២-៣ក្រសួង ដែលមានជិតអ្នកភ្នំពេញ មានអ្នកធ្វើការ សាស្ត្រាចារ្យ គ្រូបង្រៀននៅជា មួយខ្ញុំដែរ ។

ប៊ុនថន : បាទ! នៅជាមួយពូដែរ?

ប៊ី : អ្នកមកពីភ្នំពេញ ស្ទើរបង្កើតទៅណាទៅណា“ប្តីខ្ញុំក្រសួងការបរទេស ហើយដល់គេបញ្ជូល មកទៅ ខ្ញុំបែកគ្នា” ។

ប៊ុនថន : គេមានប្រាប់ឈ្មោះថាពូ ឈ្មោះអីទេ?

ប៊ី : ឈ្មោះអី មិនប្រាប់ទេ ខ្ញុំសួរដឹងដែរ បើគាត់ស្រីនៅជាមួយខ្ញុំឈ្មោះ វ៉ាៗ ។

ប៊ុនថន : ឈ្មោះវ៉ា?

ប៊ី : ប្តីនោះឈ្មោះអីទេ ខ្ញុំមិនបានសួរទេ។

ប៊ុនថន : គ្រាន់តែប្រាប់?

ប៊ី : ប្រាប់ ។

ប៊ុនថន : ចុះអ្នកផ្សេងៗទៀត គាត់ធ្វើអី?

ប៊ី : អ្នកផ្សេងៗអត់មានធ្វើអីទេ ប៉ុន្តែនៅជុំបងប្អូន ប៉ុន្តែគ្រាន់ថាការងារដែលត្រូវបិទទំនប់ ត្រូវ ទៅធ្វើទៅអីគេប្រាប់នាំទៅៗ ធ្វើធម្មតា ។

ប៊ុនថន : ៣ក្រសួង?

បិ : ៣ក្រសួង ចិនម៉ាក្រសួង បងប្អូននោះវាមាន២ក្រសួង បងប្អូននោះបងថ្ងៃប្អូនថ្ងៃមាន
ប្រពន្ធបី២នាក់ ។ ប៉ុន្តែបងនោះគាត់បែកគ្នាប្តីនៅនោះ មីប្អូននោះមានប្តីមកជាប់ជាមួយ
ហើយនឹងមានចិនម៉ាក្រសួងទៀត ។

ប៊ុនថន : បាទ! អ្នកសុទ្ធតែអ្នកមកពីភ្នំពេញ?

បិ : អ្នកមកពីភ្នំពេញ ។

ប៊ុនថន : បាទ! ៣ក្រសួង មានកូនតូចៗ?

បិ : មានៗតូចៗ ដល់ពេលស្រុកដាក់ពួកប៉ារ៉ាវ៉ាតេនៅនេះ គេរត់ទៅថែៗ ។

ប៊ុនថន : ចុះក្នុងភូមិនេះដូចជាមានផ្លាស់ប្តូរពូ ដូចជាពេលខ្មែរក្រហមចូលមក ដូចជាអ្នកដឹកនាំចាស់ៗ
ដឹកនាំសម័យលន់ នល់អីមានផ្លាស់ចេញទេ?

បិ : អី! កាលនឹង កាលដែលនេះចូលមកឆ្នាំ៧៥ ៧៦ ខ្ញុំប្រាប់ហើយអ្នកដែលចាស់ៗ ដែល
ធ្វើ ទាហាន ធ្វើក្រុមអីក៏ដោយឲ្យតែជាប់និទ្ទាការ លើកឡើងជាប់និទ្ទាការនយោបាយគេ
ជម្លៀសចេញអស់អត់មានឲ្យនៅទេទាំងអស់ ទាំងក្រុ ទាំងប៉ូលីស ឪពុកក្មេកខ្ញុំប៉ូលីសភើ
ទាំងអស់ឲ្យចេញផុតពីទឹកដីថ្មីពួក ឲ្យទៅរស់នៅខាងឃុំគោកកបិននោះ ។

ប៊ុនថន : គោកកបិន?

បិ : បាទ!

ប៊ុនថន : ទៅនៅនឹងមានយកទៅណាបន្តទៀតទេ?

បិ : មានទៅណា ដល់ចុងក្រោយវ៉ែរីចោលអស់ ។

ប៊ុនថន : វ៉ែរីចោលនៅនឹង ឬនៅណា?

បិ : វ៉ែរីចោលនៅផ្ទះគេលិច ដឹង ។ តាំងពីសង្គ្រាមហើយរស់ៗពួកចិនខ្លះ បើពួកបម្រើនយោ
បាយគេក៏រាប់ទាំងអស់ ។

ប៊ុនថន : ហើយចុះអ្នកណាអ្នកគ្រប់គ្រង?

បិ : គ្រប់គ្រងគឺ បើថាគ្រប់គ្រងដូចចៅសង្កាត់រាយការតែគ្នាគេទៅ ។

ប៊ុនថន : ចៅសង្កាត់ឈ្មោះអី?

បិ : អាប្រជាជនចាស់ដែលគេមកពីរំដោះមុននោះ ពីខាងកើតដែលគេមកកាន់កាប់យើងទមហា
ខ្ញុំមកមុនចេះទៅ ហើយដល់គេមកក្រោយទៅ គេដកខ្ញុំចេញ គេមកផ្លាស់តែគ្នាគេ អត់
មានផ្លាស់យើងទេ ។ យើងគ្រាន់ថាជាអ្នកប្រធានក្រុម ជាឈ្មួបភូមិ ជាឈ្មួបឃុំ ហើយគេ
ប្រធានៗសុទ្ធតែគេ ។

ប៊ុនថន : ចៅសង្កាត់?
 បិ : ចៅសង្កាត់ក៏គេ ។
 ប៊ុនថន : បាទ! ចឹងដំបូងចៅសង្កាត់ថ្មពួកនឹងឈ្មោះអី?
 បិ : អី! អាទៀនថាចៅសង្កាត់ថ្មពួក គេមកពីនោះឈ្មោះ សាំ ។
 ប៊ុនថន : សាំ?
 បិ : នោះហើយ បើថាដល់ចែកសហករណ៍ទៅ ប្រធានសហករណ៍...ឈ្មោះ ភាវាន់ ។
 ប៊ុនថន : ភាវាន់?
 បិ : នោះហើយ ។
 ប៊ុនថន : ដំបូងគេ?
 បិ : ដំបូងគេបំផុត ។
 ប៊ុនថន : ចឹងក្រោយមកមានប្តូរទេ?
 បិ : ប្តូរ ខាងនិរតីមកស្រី ឈ្មោះនេះ មិនខាននេះទេដ្ឋាស់ភាវាន់ទៅ បានប្រធានសហករណ៍ គេកាន់នៅនេះគឺឈ្មោះនៃក! ឈ្មោះប៉េនៗ ប៉ុនប្តូរឯងក្មេង ។ តាំងពីដុតមកនិរតីមកគេ កាន់ គឺមេភូមិស្រីឈ្មោះថន ។
 ប៊ុនថន : ថនដែរ?
 បិ : ហ្នឹងហើយឈ្មោះថន មេភូមិខាងនិរតីគេចូលមក គេកាន់ក្រោយនេះ ។
 ប៊ុនថន : ភូមិអីគេ?
 បិ : ភូមិកំរូនេះ សហករណ៍កំរូ ។
 ប៊ុនថន : បាទ! សហករណ៍កំរូ?
 បិ : គេហៅសហករណ៍ថ្មពួក សហករណ៍កំរូ ។
 ប៊ុនថន : បាទ! ភូមិពូនៅក្នុងសហករណ៍នឹងដែរ?
 បិ : នៅក្នុងសហករណ៍ ហើយនៅកន្លែងសហករណ៍គេធ្វើរោងផ្សារសម្រាប់ដាក់ទំនិញ ហើយការិយាល័យគេធ្វើការ ។ ហើយយើងប្រជាពលរដ្ឋនេះ ក៏គ្រាន់ថាយ៉ាងណាក៏បើថាកូន ឈ្នួបគេ ស្ទើរមេគេ អីៗលើគេទាំងអស់ គេមិនឲ្យយើងគ្រប់គ្រងឲ្យយើងមានប្រធានទេ ។ បើថាគេ មេមួយ បើថាគេរើសជំនាញនេះយើងរង ។
 ប៊ុនថន : ម៉ាសហករណ៍កំរូមានប៉ុន្មាន ក្រុម?

បី : សហករណ៍គំរូមាន៣ក្រុម ក្រុម... ក្រុមឈ្មោះនៃក! បងហៀនម៉ាក្រុម ឈ្មោះ តាហាន់ ម៉ាក្រុម ។ ក្រុមយើងនៅនេះម៉ាសហករណ៍ចែកជាសាខាមាន៣ក្រុមធំ ។ ក្រុមធំនៅនេះ មួយ នៅតាយីននោះ២ ខ្ញុំមួយបងខាន់មួយ ។

ប៊ុនថន : ទាំងអស់ប៉ុន្មាននាក់ម៉ាសហករណ៍?

បី : ម៉ាសហករណ៍មនុស្សរាប់ពាន់ រាប់រយ ក្នុងម៉ាក្រុម ក្រុមធំៗ វាមានមនុស្សជាប់រាប់រយ ។

ប៊ុនថន : គ្រាន់ម៉ាក្រុមប៉ុន្មាននាក់?

បី : ម៉ាក្រុមបើថាមនុស្សម៉ាក្រួសារវាមិនច្រើនប៉ុន្មានទេ ធ្វើការថា៣០ ក្រួសារ ៤០ ក្រួសារទៅ តាមតិចតាមច្រើន ទៅតាមដែលដាក់ឲ្យខ្ញុំក៏រៀង តិចជាងគេយ៉ាងតិច៥០ ក្រួសារ ៣០ ក្រួសារ ហើយបើមនុស្សវារាយទៅ យើងមានទៅរកណា៥០ ក្រួសារ ៤០ ក្រួសារ ខ្លះក៏៦០ ទៅ បើនៅនោះច្រើន ខ្ញុំមិនបានដឹងទេ នៅនេះច្រើនជាងគេទៅនោះ៣ត្រង់ ។ នៅនេះច្រើន រាប់រយក្រួសារ វាមិនទៀង ។

ប៊ុនថន : ចុះដូចគណៈស្រុកអី គាត់ដំបូងពីណាគេ?

បី : គណៈស្រុកគេដំបូងទី១ ចាំមើលណាគណៈស្រុកប្រធានគឺលោកហួត លោកឆាត នៃកណ្តាល មួយទៀតទេ ខ្ញុំភ្លេចហើយចាំមិនបានទេ ។

ប៊ុនថន : វិទ្ធិឈ្មោះវិទ្ធិ?

បី : នៃក! វិទ្ធិនោះគេអ្នកខាងស្រុកក្រោយ ស្រុកទី២ វិទ្ធិនោះនៅតែអ្នកបញ្ចូលទៅស្រុក ក្រោយ ពីដើមមិញលោកឆាត លោកហួតជាចៅហ្វាយស្រុក ។ ហើយដល់ពួកនោះដែល គេចោទក្បត់ គេដកយកទៅសម្លាប់ចោលទៅ ឲ្យលោកវិទ្ធិធ្វើចៅហ្វាយស្រុកម្តង ។ ធ្វើចៅ ហ្វាយស្រុកទៅដកលោកវិទ្ធិយកទៅវិចោលអស់ទៅ ។ ហើយដល់ខាងនិរតីមក យួនរំដោះ បានគេរត់ចេញ ។

ប៊ុនថន : ចុះដូរមិត្តវិទ្ធិនឹង ពីណាមក?

បី : នៃក! លោកវិទ្ធិនោះមក ចៅហ្វាយស្រុកនោះមក នៃក! ពួកនិរតីគេបានបាត់ហើយ និរតី គេចូលមកបាត់ហើយ ។

ប៊ុនថន : និរតីពីមកណា?

បី : ដឹងអ្នកណា គេថាមកពីនិរតី គេហៅពួកនិរតីនឹង មិនដឹងនិរតីឃើញមកពីណា ។

ប៊ុនថន : បាទ! ដូរមក?

បី : ដូរមកកាន់បន្តគ្នា ។

ប៊ូនថន : ចុះនេះនៅក្នុងតំបន់៥ ?

បិ : តំបន់៥ ។

ប៊ូនថន : តំបន់៥ ពីណាកណៈតំបន់?

បិ : កណៈតំបន់អត់ស្គាល់គេទេ កន្លែងតំបន់នៅណា ឈ្មោះដល់តំបន់អត់ស្គាល់ទេ ស្គាល់ត្រឹម ស្រុក ។

ប៊ូនថន : ហើយនារីជាប្រធានសហករណ៍ពូនីនឈ្មោះ?

បិ : ប្រធានសហករណ៍គំរូឈ្មោះ នាងថុន ។

ប៊ូនថន : កាត់មកពីនិរតី?

បិ : កាត់មកពីនិរតី ។

ប៊ូនថន : កាត់មានផ្លូវចេញក្រោយមក?

បិ : ទេ! ដល់រៀតណាមបាញ់រំដោះវ៉ៃតគ្នាទៅវារត់ ។

ប៊ូនថន : ប៉ុន្មានកាត់នៅរហូតដល់រៀតណាមចូលមក?

បិ : ហ្នឹងហើយនៅដល់រៀតណាមចូលមក បាននាំទាល់តែចាញ់រៀតណាមទៅក៏រត់ទៅព្រំដែន ថៃ រត់ទៅផ្លូវនេះទៅក៏បាត់ជ្រាបទៅ ។ ហើយដល់ពេលរៀតណាមដកទៅ ក៏ចូលមកវិញ រៀតណាមមកថ្មពួក ចូលរំដោះបានហើយឡប់ទៅវិញ ចឹងបានវាពិបាក ។

ប៊ូនថន : គ្រួសារអ្នកជម្លៀសមកពីភ្នំពេញតែ៣គ្រួសារ មានជម្លៀសមកក្រោយៗចូលកងព្យួរទៀត ទេ?

បិ : អត់ រត់ទៅនោះខ្ញុំមានតែ៣គ្រួសារ មានចិនម៉ាគ្រួសារ មានសាស្ត្រាចារ្យស្រីខាងគ្រូ បង្រៀនម៉ាគ្រួសារ ២គ្រួសារបងប្អូនកាត់ចឹង ។

ប៊ូនថន : ចុះមកធ្វើស្រែចេះធ្វើស្រែទេ ដូចមកពីភ្នំពេញអីចឹង?

បិ : ទេ! អាជ្ញាធរនោះចេះក៏ដូចជាមិនចេះ ទៅហើយ ខ្លះទៅការងារប្រុសទៅបើថាស្រីៗទៅ ពិបាកធ្វើការតាមគេ...ប្រុសៗ យើងមិនមានគោក្របី ចបកាប់កល់កាប់អីនឹងស្រែប្រុស ពួកស្រីៗ ពួកខាងកូនកូននារីទៅខាងចល័តនារីទៅ យុវជនទៅខាងយុវជនទៅ កុមារវ័យ ជំទង់ប៉ុន្មានមិញទៅតាមកងវាទៅវា ទៅទាំងអស់អត់មានអ្នកណានៅនឹងម្តាយ ។ នៅនឹង ម្តាយជាប់ដោះទេ ។ តែនេះហើយបំបែកហើយ យុវជនក៏មានប្រធានយុវជន នារីក៏មាន ប្រធានយុវនារីទៅ ហើយកុមារក៏មានលោកគ្រូនាំធ្វើការទៅ បង្រៀនតិចតួចទៅច្រើនមិន បានបង្រៀននាំទៅធ្វើដីទៅ ទាំងប្រុសទាំងស្រីមានប្រធានទៅ ។ ហើយម៉ែឪដាំដីតាមការ

ដួននៅតែប៉ុន្តែនឹងមូលដ្ឋានតាមក្នុងភូមិវាអត់មានអ្នកណាទៅចុះទៅបាត់ អត់មាននៅទេ ដុះស្ងាត់ជ្រាប ។

ប៊ុនថន : ប៉ុន្តែដូចម្តេចមកដំបូងអី?

បិ : មកដំបូងគេចូលមកដល់គេឲ្យចែកក្រុមធ្វើស្រែ ១៥ គ្រួសារ ១០ គ្រួសារអី ចែកធ្វើស្រែ ក្រុម ចែកដី ពុះដីចែកគ្នាធ្វើរួមគ្នាទាំងអស់ ។

ប៊ុនថន : ចុះហូបចុកអី?

បិ : ហូបចុកអី នែក!

ប៊ុនថន : យើងមកសហការណ៍?

បិ : ហូបចុកគេធ្វើដុះបាយ ក្នុងម៉ាក្រុមនឹងគេធ្វើដុះបាយមួយសម្រាប់ហូបរួម ដីដុះបាយនេះ នេះដីដុះខ្ញុំ ដីខ្ញុំនេះម៉ាកនែន ទេម៉ាក្រុមៗម៉ាជួរម៉ាក្រុមចេះធ្វើដុះបាយមួយសម្រាប់រ៉ែ ជួនមើលទៅ ខុសហូបមុនទៅ ហើយយើងរួច ទើបឲ្យចាស់ៗ ក្រោយទៅទាំងអស់គ្នា ដំណាលចាស់ៗដូចម៉ែនបានអីមុន ។ ទៅនោះគេធ្វើបាបហូបរួម ។

ប៊ុនថន : ចុះហូបអីបានប៉ុន្មានពេលដែរ?

បិ : ហូបបានតែ២ពេល ដល់ចុងក្រោយឆ្នាំអាទី២ ទី៣នេះ ឯងមិនឲ្យឯងស៊ីឆ្កែភទេ ឲ្យហូបតែ បបរ ។

ប៊ុនថន : បាទ! ចុះពូធ្វើម៉េច?

បិ : ផ្លាស់ពីពាក់កណ្តាលឆ្នាំចូលដំបូងបានបាយហូប ឆ្នាំទី២បបររឹងៗ ឆ្នាំទី៣បបររាវៗ សុទ្ធ ។ គេឲ្យហូបបបរៗ អ្នកហូប អ្នកណាឈ្នួច តែឈ្នួចគេគិតគេរ៉ែចោល ។ តែឃ្លានរបស់រួច របស់ខ្លួនឯងចេះ ដាំបានមុនគេរ៉ែដោះទៅគេមិនឲ្យស៊ី ។

ប៊ុនថន : ចុះមានគេអ្នកនេះ អ្នកដូចម្តេចហូបឯកជនអី?

បិ : ឈ្នួចៗហូបឯកជនកុំឲ្យគេឃើញ តែឈ្នួចស្អី ។

ប៊ុនថន : កងពូមានទេ?

បិ : មានដូចតែគ្នា គ្រាន់តែរបស់ដូចថាគេមានក្រុមគេ គេចាប់បានគេយកទៅរ៉ែចោលចំពោះ យើង.....ទៅឈ្នួចបានហូបទៅ តែឈ្នួចពួកឈ្នួចគេពិសេសគេដើរការពារ ។

ប៊ុនថន : ចុះមានដូចថា មានពូប្រាប់ថាអត់ធ្វើតាម?

បិ : ខ្លះធ្វើតាម ខ្លះអត់ធ្វើ ព្រោះឃ្លាន សុទ្ធអ្នកឃ្លាន ។ ប៉ុន្តែឃ្លានវាចេះនេះហើយ ខ្លះមាន អ្នកខ្លះទៅចេះទៅឈ្នួចគេឆ្ងាយៗ បាត់រូបមានគ្រប់ក្រុម ។

ប៊ុនថន : មានបាត់ដែរ?

បិ : មានបាត់រូបខ្លះដែលចូលខុសមាត់ទៅឆ្ងាយ ទៅធ្វើការតាមសហករណ៍គេផ្សេងៗដូចខាង
ឃុំគោករមៀតបណ្តោយគេចាប់បាន អត់បានបញ្ជូនទេ សម័យនោះគេរំលែកចោលដែរ រវៃ
នាណាស់ ។

ប៊ុនថន : ចុះដូចកងពូអីធ្វើស្រែគេមានកំណត់អីឲ្យធ្វើ?

បិ : មានតើ មានកំណត់ឲ្យធ្វើ អ្នកសន្ធឹង អ្នកភ្នំ ក្នុងម៉ានឆ័ល៤-៣ក្នុងម៉ាហិចតាភ្នំរួច
អ្នកស្នូនប្រហែល១០នាក់ស្នូនរួចក្នុងម៉ាហិចតា ។ អ្នកភ្នំក៏ដោយ នឆ័ល៤នេះធ្វើម៉េច
ម៉ាហិចតាធ្វើរួច នឆ័ល៥ចេះរៀនផ្សេង ។

ប៊ុនថន : ប៉ុនបើសិនជា ចង់និយាយថាធ្វើអត់រួចពូចាត់បែងម៉េច?

បិ : ប៉ុនបើដឹងថាដែនការបើមិនដឹងដែនការបានរួច អ្នកភ្នំបាននេះទៅក៏រាប់បណ្តើរ អ្នកស្នូន
បណ្តើរទៅ អ្នកដាក់សំណាបដាក់ឲ្យគេទៅ អ្នកស្នូនចាំស្នូន អ្នកភ្នំក៏តរៀនភ្នំរាស់ឲ្យគេ ។
បើអាចរៀនថាភ្នំរាស់សម្រាប់អត់មានទេ បើគេៗថ្នាក់លើបើធ្វើអី មិនក្របំដែនការ
ហើយមិនរួចដែនការ គេបន្ទោសថាខ្ញុំខ្លាំងជាងគេថាខ្ញុំដឹកនាំខ្សោយ ។ ថាយើងមេអ្នកដឹក
នាំខ្សោយអត់ខ្លាំង មិនដឹងខ្លាំងយ៉ាងណា ។

ប៊ុនថន : ចឹងពូដែលគេដូចថាដែលគេធ្វើអត់ហើយ គេហៅមកប្រជុំទេ?

បិ : ហៅៗ សួរថាមើលទៅយើងនៅឆ្ងាយ ត្រឡប់ទៅថ្មពួកធ្វើរងគេ.....នោះឯងគេហៅមិត្ត
នេះ សុទ្ធតែគេធ្វើការមិនខ្លាំងមិនពូកែ ។ ខ្ញុំធម្មតាតែប៉ុននឹង ដែលនេះទៅ គួរពិចារណា
មើល...បើវាលោកឯងនេះឯងថ្ងៃមុខថ្ងៃក្រោយត្រូវពង្រឹងត្រូវខំធ្វើយ៉ាងម៉េចកុំឲ្យចលនា
យឺតយ៉ាវ ។ ខ្ញុំប្រឹងបើយ៉ាងណាថ្ងៃក្រោយ បងប្អូនឯងខំធ្វើយ៉ាងណាក៏បានប៉ុននេះៗ
ម៉ោង៦ម៉ោង គ្រាន់បើបន្តិច នៅសល់តិចអ្នកណាធ្វើរួចទៅមិនមានបញ្ហាប៉ុន្មានទេអាចអនុ
គ្រោះឲ្យដែរ ។ បើថារឿងចុះៗមិនអីទេ គ្នាខំមួយភ្លែតៗឲ្យធ្វើចឹងគេពិនិត្យដែរ គេដើរ
មើលដែរ មានគេធំជាងយើងទៀត ត្រួតពីលើយើង គេពិនិត្យលើយើងទៀត ទទួល
ឃើញយើងធ្វើមិនឈប់ មិនឈរ បានរួច បើថាមិនរួចទាំងអស់គ្នា អាខ្លះក្នុង ពិនិត្យ
ចេះឯង ។

ប៊ុនថន : បាទ! ខាងណាហៅមកណែនាំ ដូចថាហៅមកណែនាំ?

បិ : ប្រធានសហករណ៍គេ គេអ្នកនៅកាន់កាប់សាខាគេមួយៗដែរ ។ នៅបញ្ចុះនៅប្រចាំការណ៍
ជាប់នឹងជាមួយកងយោធពល ។

ប៊ុនថន : ចុះពូដូចជាណែនាំចឹង ពូមានដូចជាខិតខំធ្វើអី ក៏ពូធ្វើតែធម្មតា?

បិ : ហេ! ណែនាំរឿងខិតខំ ធ្វើធម្មតា ធ្វើយ៉ាងម៉េច... ឲ្យពន្លឺទៅ គេក៏រួចយើងយ៉ាងណា គេគោរពយ៉ាងណា យើងគោរពយ៉ាងណា គេក៏មានដៃប៉ុន្មានយើងក៏មានជើងប៉ុន្មាន ជើង ២ដៃ២ជួចតែគ្នា និយាយតែអ្នករួចយើងកែប្រែដែរ ។

ប៊ុនថន : ប៉ុន្តែមានក្រុមផ្សេង ខ្សោយជាងក្រុមពូ?

បិ : វាមានអ្នកខ្សោយអ្នកខ្លាំង ។

ប៊ុនថន : ដូចខ្សោយអីគេចាត់វិធានការណ៍យ៉ាងម៉េច ដោះដូរ?

បិ : មានអី គេដោះដូរមេ ដល់នេះទៅទប់មាថាយើងខ្សោយ យើងទៅនៅឲ្យគេមេកងគេដែល ខ្លាំងគេមកនៅកងយើង យើងទៅនៅកងគេ ។

ប៊ុនថន : ដូរចឹង មិនមែនដកទៅណាទេ?

បិ : អត់ដកទៅណាទេ គ្រាន់តែដូរៗម៉ុំទេ ឲ្យមេគេទៅនៅកងយើងក្រុមយើងមេយើងទៅនៅ កងគេ ឲ្យគេពង្រឹងទៅ អត់មានធ្វើអីទេ ។ គ្រាន់តែដូរមេ-ខ្យល់មកដាក់មេ-កៗ ទៅ ដាក់ ។

ប៊ុនថន : ចុះពូក្រុមផ្សេងៗក្រៅពីក្រុមពូនឹង មានចូលមកអ្នកជម្លៀសដូចក្រុមជម្លៀសមកពីភ្នំពេញ ឬមកពីខេត្តផ្សេងៗ ចូលមកនៅដែរ?

បិ : មានតើ ។

ប៊ុនថន : តើអ្នកទាំងនឹង?

បិ : មានៗ គិតៗណាស់ មានពួកច្រើន មានពួកចិននឹងឯង ពួកចិននៅភ្នំពេញ ។

ប៊ុនថន :? (គាត់ក្អក)

បិ : អត់មានទេ មានតែពួកចិត្ត ។

ប៊ុនថន : ប៉ុន្តែអ្នកដែលមកនឹងមានជម្លៀសទៅណាផ្សេងទៀតទេ ឬដកទៅណាទេ?

បិ : អត់ទេ ។

ប៊ុនថន : នៅនឹង?

បិ : នៅដល់រៀនណាមចូលមកស្រុក ។

ប៊ុនថន : ហើយអ្នកជម្លៀសព្រះសាសនានៅជាមួយពូនឹង គាត់នៅទេ ពេល?

បិ : អត់ទេ អត់នៅទេ រត់ទៅថៃ អី! គេនៅភ្នំពេញវិញបាត់ មានដែលគេនៅ ។

ប៊ុនថន : រត់ទៅថៃពេលរៀនណាមចូល?

បី : កាលពីរៀនណាមរំដោះហើយ ពួកប៉ារ៉ាទៅតាមដុបតាមព្រៃយកទៅ ។
 ប៊ុនថន : ចុះពូនៅកន្លែង ពូមានដែលសន្តិបាលឈ្មោះ ខន ពូដែលស្គាល់?
 បី : ទេ! អត់ ។
 ប៊ុនថន : ឈ្មោះ ខន ឈ្មោះ សក្តិអីដែលស្គាល់ទេ?
 បី : អត់ស្គាល់ទេ ។
 ប៊ុនថន : ឈ្មោះ យ៉ាន់អីដែលស្គាល់?
 បី : មិនស្គាល់ទេ ពួកឈ្មោះ មិនដឹងណា តាមប៉ុស្តិ៍រ៉ាដ្យូក្រោយ សមមិត្តយ៉ាន់ សមមិត្តអី ខ្ញុំមិនដែលឃើញអី ។
 ប៊ុនថន : តាត់យ៉ាន់នឹងនៅសមាជិកស្រុក?
 បី : ពួកស្រុក ។
 ប៊ុនថន : ហើយឈ្មោះ ម៉ែត ប្រធានសហករណ៍ភាសអី ពូដែលស្គាល់ទេ?
 បី : ឈ្មោះ ម៉ែត ស្គាល់ ម៉ែតនៅកើត នៅព្រះនេត្រប្រដូក ។
 ប៊ុនថន : បាទ! ខាងភាសន៍ ។ ពូនៅប្រធានក្រុមហ្វូត ពូមានដូរទៅខាងណាទៀត?
 បី : ដូរ ចេញពីនោះមក ដល់ខាងក្រោយមកដូរចេញទៅខាងនៅពួកម៉ែ បិទទំនប់នៅក្រោះ ។
 ប៊ុនថន : ទំនប់អីវិញ?
 បី : ទំនប់ក្រោះដែលដាច់ខូច ។
 ប៊ុនថន : ពូនៅខាងកងដដែល?
 បី : នៅកាន់ខាងកងដដែល ប៉ុន្តែមកកាន់ពួកម៉ែ បិទទំនប់ គ្រាន់ដកពីកន្លែងនោះមកទ្រមកកាន់ កងខាងគេបិទលើកទំនប់ ។
 ប៊ុនថន : ហើយប៉ុន្មាននាក់ កងម៉ែ?
 បី : កងនោះ ពួកប្រពន្ធខ្ញុំនេះឯងកងប៉ុន្មាននាក់ នៅវ័យកណ្តាល ។
 ប៊ុនថន : គេកាន់ផ្សេងទៀត?
 បី : គេទៅផ្សេងទៀតទៅ ។
 ប៊ុនថន : បិទទំនប់នឹងបិទតែខែវស្សា?
 បី : បិទថ្ងៃ បិទសម្រាប់ខែវស្សា បិទថ្ងៃច្រាំងយើងពិសាខហើយ អាខែធ្លាក់ភ្លៀងតិចៗ អាដីហុយយើងនេះ គេបិទនោះគេមានកំណត់ម្នាក់ម៉ាម៉ែត្រក៏ប ។
 ប៊ុនថន : ម្នាក់ម៉ាម៉ែត្រក៏ប?

បិ : ម្នាក់ម៉ាម៉ែត្រគីប អ្នកណាម្នាក់ទៅសម្រាកទៅចេះ ម៉ាម៉ែត្រគីបដីគេដឹកមានតើ ។

ប៊ុនថន : ចុះបើអត់រួច?

បិ : អត់រួចតែខំទៅ អ្នកណាម្នាក់មុនគេសម្រាកមុនទៅ ចែកគ្នាស្រេចហើយ ម្នាក់ម៉ាម៉ែត្រគីប គេដឹកដីបានម៉ាម៉ែត្រគីបវែកចាក់លើទំនប់រួចស្រេចហើយ សម្រាក ។

ប៊ុនថន : ចុះកងពូដែលធ្វើទាន់ ដែលមានធ្វើអត់ទាន់?

បិ : ម៉ាម៉ែត្រគីបធ្វើទាន់តើ ម៉ាព្រឹកម៉ាម៉ែត្រគីប ល្ងាចម៉ាម៉ែត្រគីប ចេញច្រើនធ្វើទាន់ ។

ប៊ុនថន : ចុះបើអ្នកធ្វើអត់ទាន់?

បិ : អត់នេះទេ ទាន់ម៉ាម៉ែត្រគីប មិនយូរប៉ុន្មានទេ ។

ប៊ុនថន : បើអ្នកធ្វើអត់ទាន់?

បិ : មិនមានអ្នកធ្វើមិនទាន់ ធ្វើទាន់ ។

ប៊ុនថន : ត្រូវធ្វើបន្ថែមឲ្យហើយ?

បិ : ត្រូវធ្វើបន្ថែមឲ្យហើយ ធ្វើម៉េចឲ្យបានប៉ុន្មាននឹងម៉ាម៉ែត្រគីប ព្រឹកម៉ាម៉ែត្រគីប ល្ងាចម៉ាម៉ែត្រគីប មិនត្រូវបង្ខំទេ អាស្រ័យកូនកូចៗដែរ ។

ប៊ុនថន : ពូនៅនឹងដល់ឆ្នាំប៉ុន្មានពូកងម៉ែ?

បិ : កងម៉ែៗឆ្នាំអី! ចុងក្រោយ ឆ្នាំជិតបែក អី! ៧៦ ចុងឆ្នាំ៧៦ ហើយដល់ឆ្នាំ៧៦ ចប់ទៅ បាន គេឲ្យមកនៅប្រគល់នៅវាលឆ្នាំ៧៧ ។ ប្រគល់ស្រូវយើងអស់ហើយពួកវៀតណាមមក រំដោះៗ នៅអាខេត្តចូលអត់ទាន់រួចទេ ។

ប៊ុនថន : ពូមក៧៧ ខាងប្រគល់?

បិ : បាទ! ៧៧ខាងប្រគល់ នៅខាងទំនប់នគរខាងលិចកូមិកុរយើង ។ ដល់ពេលរថក្រោះបាញ់គ្នា នោះទៅ ឯនេះវារៀបចំហើយ ខ្មែរក្រហមរៀបចំអីវ៉ាន់ដាក់ ។ ពេលសង្គ្រាមចូលដល់ វា រើសគោរើស សម្រាប់គោណល្បឿនៗគោណធំៗសម្រាប់ដឹកជញ្ជូនរត់ ។ ដល់ហើយ បាញ់ចេញពីម្នាក់ចេញពី...គោធ្លន់ខែមាយហើយ វាអស់ស្រូវស្រាលហើយ នៅតែស្រូវ ធ្លន់វាចូលទឹក ដែលពួកវៀតណាមរំដោះយើងមកនេះ ពីភ្នំពេញរំដោះរួចហើយ ។ យើង នេះនៅក្រោយគេ ។ ដល់ហើយវៀតណាម ពួកវាចេញមករថក្រោះបាញ់មិននេះយើងខ្លួន ហើយយើងត្រៀមកំទេចត្រៀមអីដាក់អីវ៉ាន់ ដល់មកជិតហើយល្ងាចប៉ុន្មាននេះ រត់ចោល ឯង ទៅ...នាំគ្នាភ័យកង្វះវិញ ។

ប៊ុនថន : បាទ! ចឹងពូខាងខ្មែរក្រហមប្រធានសហករណ៍អីរត់ចេញអត់?

បី : រត់ចេញអត់ហើយ ។

ប៊ូនថន : តែពួកអត់រត់ទៅ ?

បី : ទេ! អត់រត់ទេ នាំប្រពន្ធកូននៅផ្ទះ មកពួកវៀតណាមវាឡើងដល់សាលាកាលេនយើង ប្រោងដាក់មក គេចខ្លួនទៅគេផ្អើលរត់មក ទាល់ល្ងាចឡើងរត់ចូលផ្ទះៗមក ។ ភ្លើងនេះផ្ទះ វាប្រោងចំផ្ទះនេះអស់ ។ ដល់ពេលមកនឹងគ្រប់ក្រសួងមកសម្រាក ភ្លើងនេះអស់... ។

ប៊ូនថន : ម៉េចបានពួកអត់សម្រេចចិត្តទៅជាមួយ ?

បី : មិនទៅទេ ព្រោះអីមាននែក! អ្នកប្រជាពលរដ្ឋចាស់ដែលគេធ្វើយោធា មកនៅផ្ទះនេះអ្នក ភ្នំពេញមិនទៅស្រុកវិញនៅសព្វថ្ងៃ ចុះកាលនឹងប្រធានយោធាមកនៅនេះ ហៅខ្ញុំមកនៅ គេបានឲ្យហូប មកហូបបាយ ខ្ញុំមិនចេះហូបស្រាទេ ។ គេមានស្រាហូប ហូបស្រារួចអត់ ថាទេ ខ្ញុំមិនចេះទេ ។ ឯងមិនចេះមែន ចឹងហូបតែបាយទៅចុះ ។ បួនឯងភូមិយើងស្ងាត់ ទេ ក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ ថាគេកំពុងដឹកនាំគ្រប់គ្រងកងចក្រយើង... ។ យកជើងយកដៃទៅរា ហើយបើថាគេចាញ់ពួក... កុំទៅ

នៅស្រុកនៅភូមិយើងទៅស្រណុកជាន់ស្រួលជាន់កុំពិបាក រត់តាមគេ ។ ហើយខ្ញុំទៅណា ទៅ ស្រុកភូមិដី នៅនេះគាំទ្រអើយមក មិនទៅតាមគេទេ តាមគេ កុំតាមគេៗ ចាញ់ស្រុកមរត់ចេញពីស្រុកពីភូមិគេដេញចេញពីស្រុកពីភូមិ ។ គេ ដេញម្តងពួកនឹង ។ ហើយថាកូនឯងកុំរត់តាមណាតាមគេទៅណាទៅណែ ។ ហើយខ្ញុំអត់ទៅ ទេ គេដើរមកប្រឹប ហើយខ្ញុំនៅផ្ទះម៉ែខ្ញុំ នេះផ្ទះអស់ទៅនៅផ្ទះម៉ែខ្ញុំ ។ ដឹកត្រង់សេរ បង បួនម៉ែឪ ម៉ែៗបួនៗ បងៗចូលក្នុងគេធ្វើត្រង់សេរណាៗ ប៉ុលពតទៅតាមៗយួនមកអារ ក ធានត្នោតស្លាប់មាំហើយ ទៅតាមខ្ញុំមក អូ! មិនបានទៅទេ ទៅតែឯងទេ ។ អា នេះគេ រត់ទៅតែឯង ។

ប៊ូនថន : អ្នកណាគេហៅទៅ ?

បី : អ្នកភូមិអ្នកខ្មែរក្រហម គេផ្អើលបាញ់គ្នា ។ ហើយដល់មកៗទៅតាមខ្ញុំមក កុំនៅជាមួយ យួនគ្នាអារកធានត្នោតឯង ។ ដល់ពេលអី! វៀតណាមចូលមកដល់ ក្នុងកាំភ្លើងខ្ញុំឡើង ត្រង់ ខ្ញុំប្រជាជនៗទេ វាថាប៉ុលពតៗ ។ មានអីវាចេះតែដេញតាម ។ ដល់អាក្នុងមក ក្រោយ នេះវាចាប់ឯងប្រុសៗ ទាំងអស់គេដឹកទៅដាក់កុកនៅស្វាយ ថាឯងប៉ុលពត ចាប់ប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់ឲ្យតែប្រុសៗ នៅតែស្រីៗ ។ ហើយអាពួកខ្មែរក្រហមក៏វាចេញ ដល់ក្រៅវាតបមកវិញ ហើយដល់ចាប់អាប្រុសៗទៅ ឲ្យពួកស្រីៗ និងតាចាស់មិនដែល

បានចាប់ ឲ្យរៀបចំជម្ងឺសចេញម៉ាថ្ងៃ២ថ្ងៃទៅតាមគេ គេឲ្យដើរៗទៅតាមស្វាយ គេឲ្យ
នៅម្នាក់ យើងនោះ ទៅនៅទូកមាសនោះ ចេញទាំងអស់យប់ឡើងឃើញភ្លឺចង្អៀងអុច
ភូមិ អុចដុះ ចោល ។

ប៊ុនថន : ពីណាអ៊ុច?

ប៊ី : មិនដឹងអ្នកណា មិនដឹងជាតាម ។

ប៊ុនថន : ខ្មែរក្រហម?

ប៊ី : មិនដឹងជាខ្មែរក្រហម ដល់រៀតណាមនៅនេះរៀតណាមគេចេញ រៀតណាមទៅក្រោយ
ដល់នេះទៅចេញផុត វាឃើញភ្លើង... ។ ហើយដល់កន្លែងនោះវា អី!ទៅដល់៥ថ្ងៃ ខាង
ខ្មោចចេញចាស់ៗមិនដល់ម៉ាឆ្នាំ ចាប់ច្រើនណាស់ទាំងអស់ឲ្យតែឃើញប្រុសៗ ។ ដល់ថ្ងៃ
ចូលឆ្នាំខ្មែរនឹងបានវាលែងមកវិញទាំងអស់ ហើយដល់ចូលឆ្នាំរួចនេះបានគេឲ្យមក ថាអី!ថ្ម
ពួកគេរំដោះបានហើយ គេឲ្យមកភូមិវិញ ។

ប៊ុនថន : ចុះពូយោធាស្រុកថាមកហៅពូទៅជួបនឹងឈ្មោះអីគេវិញ?

ប៊ី : ពីណា?

ប៊ុនថន : យោធាស្រុកថាប្រាប់ពូកុំឲ្យរត់នឹង?

ប៊ី : យោធាស្រុក ។

ប៊ុនថន : ខាងយើងនេះ?

ប៊ី : តែក! កាត់យោធាដែលមកពីខាងស្រុកមរំដោះមុនណា ។

ប៊ុនថន : កាត់ឈ្មោះអី?

ប៊ី : ហ្វឺនៗ ។

ប៊ុនថន : កាត់នៅរស់តើ?

ប៊ី : មិនដឹងរស់ឬស្លាប់ទេ រត់តាមគ្នានៅណា ។

ប៊ុនថន : កាត់ថា កាត់រាប់អានដិតស្មិតជាមួយពូ បានហៅពូមកប្រាប់?

ប៊ី : ដល់នេះទៅ ឯងនៅ២នាក់ប្តីប្រពន្ធកាត់ស្រណោះ ក៏ហៅទៅអង្គុយនិយាយលេង ក៏ប្រាប់
នេះទៅស្គាល់រាប់អានកាត់ដូចឪធម៌ ។

ប៊ុនថន : កាត់ភ្នំនាទីកាត់យោធាស្រុក?

ប៊ី : យោធាស្រុក ។

ប៊ុនថន : ហើយពូថាមិញ កាត់មានស្រាមានអីហូបដែរ?

បី : មុនដំបូងគាត់មានស្រា គេខាងនោះគេមាន។

ប៊ុនថន : ខាងយោធានឹង?

បី : ខាងយោធា គាំទ្រពីបារីកញ្ចប់ បារីសេក បារីតោក៏មានទាំងអស់ដែរ ដែលគេបានពីផ្សារ ធំៗនោះមក ពីស្វាយតាមអីនោះ។ ត្រង់នេះជម្លៀសចេញមកទាំងអស់គ្នាគ្មានអីបាននៅ ទាំងអស់គ្រប់ ភ្នំពេញអីកន្លែងណាចេញពីទីក្រុងដូចខេត្ត ដូចស្វាយដូចបាត់ដំបងអីមក ប្រជាជនយើងជាម្ចាស់ផ្ទះ ជាម្ចាស់មូលដ្ឋានគេឲ្យចេញទាំងអស់ គ្មានទុកយើងទេ ចេញបន្ត បន្ទាប់តាមផ្លូវអ្នកណាទៅមិនរួចគេថែមទេ។

ប៊ុនថន : ពេលហៅពូនឹងមានមនុស្សច្រើនទេ?

បី : អត់ទេ តែក្នុងក្រសួងគាត់នឹង បើក្រសួងគាត់គេមកនៅផ្ទះ២-៣នាក់ ហើយគាត់នេះ កាល គាត់អាយុប៊ុននោះមិនទាន់ដល់៥០ឆ្នាំនៅ៤០ឆ្នាំ ខ្ញុំកាលនោះទើប២៥។ អាយុ ខ្ញុំកាលឆ្នាំ៧៥ ពេលខ្ញុំបានក្រសួងនឹងអាយុ២៥។

ប៊ុនថន : ចុះបែករៀតណាមចូលមកនឹងគាត់រត់ទៅណា?

បី : បែករៀតណាម ទៅតាមគ្នាគេអស់ហើយ រត់តាមខ្មែរក្រហមទៅនៅតាមព្រំដែន នៅព្រៃ មានព្រៃអី ភ្នំនីត្រូវតែរត់គ្នានោះឯង។

ប៊ុនថន : ក្រោយមកពូមានបានពូដំណឹងអីទេ?

បី : អត់ ស្ងាត់ជ្រាប មិនឃើញ។

ប៊ុនថន : ចុះពូក្រោយពីដោះលែងពូមកពីកុកហើយ ពូមកភូមិនេះវិញ ឬយ៉ាងម៉េច?

បី : អង្គការស្វាយ(ស្វាយស៊ីសាដុន)យើង យកទៅដាក់នោះ ហើយដោះលែងមក ឲ្យបងប្អូន យាយតាស្រីនៅម្តាក់ៗ យើងចេញពីស្វាយមកនៅជួបជុំក្រសួងយើង ដល់ពេលចូលឆ្នាំ ហើយបានគេឲ្យមកនៅភូមិនេះវិញ មកថ្មីពួកវិញ។

ប៊ុនថន : មកថ្មីពួក?

បី : បាទ!

ប៊ុនថន : មកដល់នឹង?

បី : មកដល់នឹងស្ងាត់ជ្រាប អត់មានអ្នកណាអី។

ប៊ុនថន : បាទ! ចាត់កម្លាំងតាម មាន?

បី : កម្លាំងណា បើអត់មានឃើញដង កម្លាំងដកទៅនៅណា អត់ឃើញដង។ ដល់យូរៗបាន មានខ្មែរក្រហម មកចូលមក បានរៀតណាមចូលមកដាក់ការពារឲ្យ។ ពួកខ្មែរក្រហមនៅ

ព្រមទាំងបញ្ជាក់បញ្ជាក់ ល្ងាចបញ្ជាក់បញ្ជាក់ទៅកើតអស់ហើយ ។ យើងតែម៉ោង៥ដាំបាយហូប
រួច យើងដាំនៅត្រង់សេរអត់ហើយ ។ តែនេះមកជុំវិញមកគេបញ្ជាក់មកគេបញ្ជាក់ដាក់ រៀន
ណាមនៅខ្សែត្រៀមក្រវ៉ាត់ពេញភូមិនឹង ។

ប៊ុនថន : ចុះដែលចូលមកដល់ភូមិទេ ជុំវិញ ខ្សែក្រហម?

បិ : អត់ចូលដល់រួចទេ បើកាលដែលខ្សែក្រហមដកទៅនៅស្ងាយចេក ឃើញជុំវិញចូលដល់ភូមិ
ដល់ពេលជុំវិញចូលមកម្តងៗចេះទៅ រត់ទៅវិញទៅ ហើយដល់ពេលនេះរើសឃុំ រើស
មេភូមិអី ហើយដល់មេឃុំរើសនឹងឬពួកនេះទេ ។ ដល់រៀនណាមមកស៊ើបការណ៍មកនៅ
ភូមិ៤-១០ នាក់ទៅជុំវិញកំពុងបញ្ជាក់រាប់២នាក់ត្រង់នេះ...កងទ័ពគេមកនេះ... ។

ប៊ុនថន : កងទ័ពរៀនណាម?

បិ : ដាក់ជុំវិញស្រុកឬពួក ។

ប៊ុនថន : បាទ! ចូលលែងបាទ?

បិ : កាលមកទំនាក់ទំនង១០ នាក់ ចូលមកដើម្បីទំនាក់ទំនងជាមួយពួកឃុំដែលរើសបាទហើយ
ហើយមេឃុំនោះឈ្មោះតាឈឿនៗ ។ ហើយដល់គេមក៤-១០ នាក់ទៅ ឃើញកម្លាំង
គេតិចពួកជុំវិញគេបញ្ជាក់គ្នា២នាក់ទៅ យកខ្មោចទៅ ។ ខាងនេះគេបញ្ជូនទ័ពមកច្រើន ។

ប៊ុនថន : បញ្ជាក់រៀនណាម?

បិ : បញ្ជាក់រៀនណាមរាប់អស់២នាក់ រៀនណាមមក៥នាក់ ហើយដល់នេះបញ្ជូនទ័ពមកពេញ
ទឹកពេញដីតែម្តង ។

ប៊ុនថន : ចុះពូមានចូលធ្វើការអីវិញទេ គេជ្រើសរើស?

បិ : តែក! ខ្ញុំមេក្រុមគេ មេក្រុមកាលចូលមកហើយ មេក្រុមសាមគ្គីគេរំដោះគាត់ម្តងទៀត
ដល់ ១០ គ្រួសារម៉ាក្រុម នោះទៅរៀនតាំងស្រុកស្ងាយចេកទៅរៀននយោបាយជាមួយ
លោកមេឃុំផ្លូវប្រធាន ប្រជុំជាមួយគ្នារហូតលុះសព្វថ្ងៃ ។ សព្វថ្ងៃដែលយើងឈរនៅ
បក្សប្រជាជន ដល់ពេលបោះឆ្នោតបោះអីមេឃុំ មេឃុំពួកម៉ាក្រុម ។

ប៊ុនថន : ឥឡូវពូនៅទៀតទេ នៅធ្វើ?

បិ : ការងារនៅធ្វើសព្វថ្ងៃ មេភូមិអីដាក់តាមការងារ ហើយសុទ្ធតែមេ ។

ប៊ុនថន : ហើយកូនចៅប៉ុន្មាននាក់ហើយ?

បិ : ខ្ញុំ៦ ស្រី២ ប្រុស៤ ធ្វើប៉ូលីស២ ប្រុសល្អិត២ ស្រី២ក្រោយៗនេះមួយ កូនចិននេះ
មួយ ។

ប៊ុនថន : បាទ! ៧/៣ក់?

បី : ៧/៣ក់ ម៉ែឪវាមានធ្វើពេទ្យ យកវាមកនៅម្នាក់..... ។

ប៊ុនថន : បាទ! ហើយខ្ញុំដូចអស់អីសួរពូហើយ ពូមានអីចង់បន្ថែមទៀតទេ?

បី : ទេ! អត់អីទេ គ្រាន់ថាពីនោះមកការងារជំនួយរដ្ឋកម្ពុជាក៏បានរស់ពូថ្ងៃ ។

ប៊ុនថន : បាទៗ អរគុណច្រើនលោកពូណា ។

« ចប់ »